

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitótér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A szezon végén.

Zombor, 1897. március 1.

Vettük a következő sorokat: A színház kapui bezárultak. Három hónapnál tovább volt itt a Kunhegyi társulata; összesen kilencven előadást produkáltak. Vasárnap volt az utolsó előadás s ma reggel az egész társulat Bajára utazott, a hol holnap este mutatja be magát a „Koldus diák“-kal. A közelgő tavasz beköszöntésével egyidejűleg megszűnt a közönségünknek téli szórakozása; nyolc vagy kilenc hónap telik ismét el, a míg a társulat visszatér.

Sokszor hangsúlyoztuk már, hogy a színház-ügyet városunk közönségére nézve igen fontos kérdésnek tartjuk, ép azért az idei szezon tapasztalataiból is im levonjuk a konzekvenciát.

A szezon befejezése a színházi bizottságnak vasárnap délelőtt megtartott ülésén játszódott le. Ez az ülés szinte ovációban részesítette Kunhegyi igazgatót s egyhangulag tudomásul vette a jövő évi társulatának névsorát és a jövő évi repertoírját. Csakugyan ez a befejezése a szezonnak, de olyan befejezés, melyhez egy-két szót hozzá kell fűznünk. Az egyhangu határozat úgy tűnetheti fel a dolgok, mintha a Kunhegyi társulata mindenben megfelelő lett volna, mintha jobb társulatra nem is vágyódnánk s mintha szerencsének tartanánk, hogy Kunhegyi jön vissza. Ez nagyon hizelgő a direktorra, de nem fejezi ki a nagyközönség véleményét.

Kunhegyi Miklós, mint ember tiszteletre méltó férfiú; mint színházigazgató is vannak igen jó tulajdonságai, így, hogy többet ne említsünk, teljesen rendezett anyagi viszonyok között van, a mi a közönségre nézve kétségtelenül némi biztosíték. De a Kunhegyi társulata, illetve a társulat által produkált előadások művészi színvonalához sok szó fér. Voltak a társulatnak jó erői, ezeknek játéka nem egyszer határozott művészi élvezetet nyújtott. De az előadások hanyag és felületese rendezése lerontotta sokszor a jó erők igyekezetét is. Komplet, teljes sikerű előadást csak keveset láttunk, hanem igenis annál több sikertelent. A közönség távolról sem volt a társulattal megelégedve s a bérlők ürültek, a midőn a 60-ik bérelti előadás után a függöny legördült. Még a tulságosan jóakaratu kritika is talált ugyyszólván mindennap megróni valót.

A társulatnak volt egypár ügyes, tehetséges

tagja. De a mint mi tudjuk, ezen jó tagok legnagyobb része nem szerződött újlag Kunhegyihez, úgy hogy legnagyobb részt ismeretlen nevek szerepelnek a jövő évi névsorban. Teljes tehát a bizonytalanság s alapos a félelem, hogy jövőre még olyan sem lesz a társulat. Nem akarunk az igazgató belügyeibe avatkozni, nincs is jussunk hozzá, de mégis érthetetlen előttünk, hogy mért engedni elmenni társulatának azon tagjait, a kikkel a közönség meg volt elégedve.

A jövő évi névsor tehát legnagyobb részben ismeretlen; e mellett az idei szezon tapasztalatai szerint a Kunhegyi direktorsága kissé gondatlan és nem elég szigorú. Mert a mostani társulattal is sokkal jobb előadásokat lehetett volna bemutatni, ha a rendezésre és a szereposztásra több gondot fordítanak. Bizonyos slendrianizmus volt tapasztalható mindkét tekintetben; így történt aztán nem egyszer, hogy egy-egy dráma bohózatként hatott s hogy a „Bánk-Bán“ előadásakor is több ízben hangos kacaj hangzott el a közönség ajkairól; innen eredtek az operette és más énekes darabok előadainak bszantó giszerei.

És mégis, a színházi bizottság egyhangulag akceptálta a Kunhegyi jövő évi ismeretlen névsorát, minden feltétel nélkül neki adta a színházat s nem tartotta szükségesnek bizonyos garanciákat szerezni, hogy az igazgató jövőre jobban megfeleljék a közönség igényeinek. A mi a színházi ügyeinket illeti, a mi városunk e tekintetben már évek óta blindben járunk.

A színházi bizottságnak magatartását csak egy körülmény mentheti, az t. i., hogy a pályázók között a Kunhegyi érdemelte mégis csak a bizalmat és a színházat. Tehát nem volt elég pályázó, vagy legalább olyan pályázók nem voltak, a kik nevéknél és multjuknál fogva kilátásba helyezték volna azt, hogy egyszer már igazán élvezetes szezont tudnak nekünk megteremteni.

Igy van ez évről-évre, de természetesen ennek is mi magunk vagyunk az okai. Ezerszer felhangzott már a panasz, hogy mért hirdetnek olyan későn pályázatot; még kora őszszel kell a pályázatot kiírni, hogy aztán válogathassunk.

Ha nem így cselekszünk, úgy mindig a kényyszerűség fog bennünket egyik-másik társulathoz kötni. Azt hallottuk, hogy a jövő évtől kezdve már megszűnik a késői pályázat-hirdetés.

Már a jövő évre kétszeresen jogunk van jó

és preciz előadásokat követelni. A színház ki lesz bővítve s így az igazgató jövedelme tetemes összeggel szaporodik; a tetemesebb bevétellel szemben méltán elvárhatunk tőle is nagyobb áldozatot és több gondosságot.

Az idei szezon végén ismét azt konstatáljuk, hogy nem jól van úgy, a hogy eddig volt és a hogy most van. A színházi bizottságnak nagyobb szigorral, több körültekintéssel kell eljárni, mert csak így érhetjük el, hogy a szini szezon kellemes szórakozást és igazi műélvezetet nyújt.

Egy színházlátogató.

A fertőző betegségekről és járványaikról.

Írta: Dr. Thim József.

(Vége.)

Sokszor azonban a szomszéd államok vagy távolabb külföldi országok ellen is kell védekeznünk az ott uralkodó kolera, pestis, sárgaláz és kiftéses hagymáz járványok behurcolása ellen, hogy a fertőző betegségektől mentes országunkat megkíméljük a fenyegető csapástól. Az infficiált területek ellen való teljes elzárkózás volna a legjobb, de ezt öt század óta haszontalan kísérték meg. A járványok még mindig áttörték az elzáró cordonokat; úgy hogy ma nap már egészen felhagytunk velük, sőt az általunk 1892-ben meg felállított néhány napi vesztégarak sem váltak be. Ép így haszontalanság a koleras vidékekről származó tárgyaknak vesztégar alá helyezése, ha egyuttal nem dezinficiálnak. Sokszor éppen a quarantain állomásokból indult ki a járvány.

Hazánknak, vagy bármely járványmentes ország résznek elzárása; a belépő állomásoknak megfigyelés vesztégar állomásokkal való összekötése javarészt illuzóris intézménynek bizonyult, mely nagyban károsítja a forgalmat, a közjólétet. Némi jogosultsága van az elzárásnak a tengeri kikötőknél, ahol a hajón az izolálás könnyebben keresztülvihető.

Mindezen vesztégarállomásoknak közös célja volt az utazókat mindaddig visszatartani, amíg az orvosi megfigyelés után egészségeseknek mondatnak ki.

Jelenleg az európai államok közös szerződést kötöttek az Ázsiából és Afrikából származó nagy járványok kiküldése végett, fentartván intézkedéseik szabadságát az országok belül. Az 1893. április 15-én Drezdában hozott határozatok egyrészt a kolera Európába való betörését igyekeznek megakadályozni, másrészt az európai egyes államok közötti védelmi intézkedésekről szól. Ha valamely ország egyik járásában egy koleraeset fordul elő, ezen járás fertőzőtnek mondatik és tudomásul hozandó a konzulátusok útján a többi államnak. Korlátoztatik a használt fehérneműnek, rongyoknak, hulladékoknak forgalomba való hozása. Gyanus holmik dezinficiálnak; a jövőben tilos vesztégaroknak és határ-

A „BÁCSKA“ tárcája.

HŰTELEN ASSZONYOK.

Írta: GROSSCHMID MÁRIA.

Fordította: Nimen.

(Vége.)

És az évek tünnek. Az asszony szívét a jégkéregnek egy neme veszi körül. Mindent elkövetett házi boldogságának megmentésére, de mi sem használt. Borzadva látja most, hogy az egykori szerelmet közöny, sőt annál is több — gyűlölet, csendes megvetés váltotta fel. A finom világból évek hosszu sora alatt házastárs zarnok lett, akinek semmit sem lehet kedvére tenni. Mindent megró, kritizál és még akkor is, ha lehetetlen tetszését nem nyilvánítani, gnyoros módon dicsér. A feleségét csak „öreg“-nek szólítja és ifjuságáról, szépségéről mint régen lettint dolgokról beszél, és színte csodálkozik, ha az nem örül neki, hogy ő ezekről még megemlékezni kegyeskedik. Pedig az asszonyt még mindig mint szép, fiatal nőt emlegetik. De a férj szemében nem több ő, mint egy elévült divatlap egy modern hölgynek. Bármilyen szép is volt egy divat, ha lejárt a magát, nem tetszik többé, félredobjuk; úgy a férjnek sem tetszik többé a felesége, ha az elvesztette előtte az újság ingerét. És mivel a nő naponta hallja menyire elvirult, végre maga is elhiszi és semmi igényt nem mer többé támasztani. A férj folyton csak bibáit emlegeti és ez minden önbizalmat megöl benne, végzetlen szerencsétlenség éri magát és élete nyomorult tengődésé válik. A férfi a házban kívül talál szórakozást; frivol nőknél, a klubban, barátainál... az asszonynak nincs senkije. Ha Isten gyermekkel áldotta meg a nőt, úgy kárpótlást fog találni férjének elvesztett szeretetéért gyermekeiben; talizmán az anyai szeretet, mely megóv az eltévelyedéstől; de hány asszonynak nincs gyermeke! Szíve azonban szeretetre szomjaz, leghőbb vágya egy

lényt szeretni és általa megértetni. És bár első ifjúságában keserves csalódásokon ment keresztül, kedélye azért megőrzött valamit a régi rajongásból. A régi leánykori álmok, képzeletek visszatérnek koronként.

Dacára szomorú tapasztalatainak, még megőrzé néhány illúzióját és nem vesztette el egészen hitét a nemeslelkű férfiakban; magányos óráiban új ideál merül fel lelkében és szívet kimondhatlan vágy fogja el... sivar életutján azután véletlenül csakugyan találkozik valakivel, ki ezen eszményt megközelíti és ez a férfi nem találja őt, miként férje, öregnek és telve bibákkal: női tökélyt lát benne. Csendes bánata érdekessé teszik őt a férfi előtt, aki el van ragadtatva szelleme, kiváló tehetségei által és dicsőíti az asszonyt. Ez alig ismer magára a bájos képbén, amit a férfi minden jó tulajdonsággal felrubázva lelki szemei elé tart... önbizalma visszatér és kezd hinni önmagában.

Az idegen hamar átlátta a viszonyokat, vagyis hogy egy szegény, szerencsétlen elhagyott asszonynyal van dolga, aki támasz nélkül áll a világban és felébred benne a vágy őt megvigasztalni, magányát megédesíteni. Minden léptét követi és az emberek összedugják fejüket és megteszik észrevételeiket... de a férj nem féltékeny, neki eszébe sem jut, hogy az ő „öreg“ még tetszhet valakinek. Már a verebek is csiripelik a háztetőn, csak a férj nem gondol vele, mert ilyesmi gondolatnak is neveltséges, hogy a feleségébe valaki szerelmes legyen.

Ő ellenkezőleg felát érez a fiatal ember iránt, amiért feleségét szórakoztatja, most nem panaszkodik legalább elhagyatottsága miatt és ő nyugodtan mehet szórakozásai után. Ő maga vezeti be házába az udvarlót és nagyon elégedett ez új ismeretséggel. Nem látja többé feleségének kisirt szemeit, ami mindig kellemetlenül érintette őt. Csendes megelégedést fejeznek ki most az asszony arcvonásai, szomorú életét fényugár ragyogja be és mivel férjével szemben nem egészen tiszta a lelkiismerete és lelkére hibájának sulya nehezedik, azzal akarja azt jóvá tenni, hogy kettőzött figyelemmel, gondal veszi férjét körül és ügyel házi kényelmére... hiszen férje úgy sem kíván tőle egyebet.

Ha az imádó megérkezik, botja, kalapja után nyúl és „jó mulatást“ kívánva, könnyű szívvél távozik. „Hála Istennek, most el van látva“ — mondja magában gondos anyaként, ki jó kezekre bízta gyermekét és ellátta... játékszerrel.

Eltávozott. Egyedül, védtelenül felgáta nejét, ő adta az alkalmat. Az imádó ezáltal habyoritva éri magát... bátrabb lesz, szerelméről beszél... oh minő régen nem hallott az asszony gyöngéd szavakat! Isteni dallamként cseng ez fülében és régi emlékeket ébreszt lelkében... megijedve éri magát és szívében rokonszeny ébred a férfi iránt, ki ilyen édes érzéseket ébresztett benne... és a világ elszőnykődvé csapja össze kezét... „Oh! a kötelességeiről megfeledkezett asszony“ — mondják — olyan jó férje van, a tenyerén hordozza... és ő megcsalja őt... kedvest tart magának. Borzasztó! Csunya dolog! és kiki megragad egy követ és feléje hajtja. Oh, miért nem találják e kövek inkább azt, aki olyan rosszul vigyázott az Isten és emberek előtt reábizott lényre és kitette azt a kísértés, a csábának. És talán nem is olyan rossz még, nem is stlyedt annyira, mint azt a gonosz nyelvek állítják?... Ki tudja, nem őrizte-e meg mindennek dacára lelkének tisztaságát az igazi bűn, a vétkes hűtlenségtől?... Sokszor azok, kik szívtelenül elítélnék, rosszabbak azoknál, akiket elítélnék, mert nem képesek egy tisztán szellemi vonzódásban, önzetlen szerelmeben hinni... és mégis minő gyakran előfordul ez! Ha azonban a szomorú viszonyok láncolata egyik vagy másikat az örvénybe vitte volna is, oh akkor eléggé meg lesznek büntetve saját lelkiismeretük által. Senki sem látja a titkos könnyeket, melyeket az asszony álmatlan éjeken át bűne felett ont; senki sem gyanítja, meghasonlott lelke miként kítzd a kétségbeeséssel és ha a becstületérzésnek csak egy szikráját megőrizte szívében, akkor bizonyára önmaga felett zokog és kétszeresen nyomorultnak éri magát...

Azért legyetek elnézők... szánjátok szegényt... mert szerencsétlen!

elzárásnak felállítására; e helyett az utasok egészségi állapotát ellenőrizendő és megérkezésük után tartózkodási helyükön lehetőleg öt napig ellenőriztessék. A drezdai konvenció a tengeri hajókat — ha a bajon beteg nem volt, bár a hajó fertőzött vidékről jön — közlekedésükben nem akadályozza; ha a bajon kolerás eset fordult elő, a legénységet és utasokat partra szállíthatni rendeli, felügyelet alá veszi, holmijukat dezinficiálni rendeli. Egy szóval a nemzetközi intézkedések a legliberalisabban vedik meg a forgalmat és közlekedést kellő revíziót és inspekciónál célzó rendszabályok mellett.

Ezen általános országos intézményeken kívül hazánkban a helyi hatóságok is működnek közre járványok alkalmával; ha valahol, úgy az egyes helységekben szükséges, hogy az állami intézkedésekkel karöltve, a helyi hatóságok a polgárokkal együtt védekezzenek. Nálunk minden egyes községben, mely orvossal bír, községi egészségügyi bizottság alakítandó, melynek tagjai az orvos, gyógyszerész, állatorvos, a lelkészek, jegyzők és tanítók, azonkívül a községi képviselőtestület által választott három értelmes egyén. Ezen bizottság járvány idejében ex officio helyi járvány bizottsággá alakul és közreműködik a szükséges övrendszabályok kivételénél.

Ugyanez a törvényhatóság is bír egy egészségügyi, illetve járványbizottsággal, melynek elnöke az alispán, illetve polgármester. Ezen bizottság közvetlen a belügyminiszterrel és a hatóságokkal érintkez és határozatait csak birtokon kívül felelősséggel meg.

Minalunk a bizottságok intézkedései jórészt papíron maradnak és ezen testületek nem tudnak feladatuknak megfelelni. A községekben aránylag nagyok az akadályok és a bizottságok tagjai nem állanak a szükséges műveltségi színvonalon. A tagok csak halvány fogalmakkal bírnak a fertőző betegségekről és járványokról, és majdnem kivétel nélkül a veszély bekövetkeztekor fejvesztve tanácsátlanul állanak; az egyik azt indítványozta pl. hogy a község összes utcái tömény nyers karbóllal öntöztesse fel, a másik a Tisza hidjához őrt kíván állítani, hogy a „bogarak“ át ne jöhessenek, a harmadik kijelentette, hogy a betegséget okozó mikroorganizmusok nem existálnak a Tisza vizében, mert abba belefutlanak ugyanis. Ne tessék gondolni, hogy talán földmivelők vagy iparosok; az első a község jegyzője, a második bírja, a harmadik a járásbíró volt.

Hogy ilyen községi járványbizottságban a községi orvos — nem lévén semmiféle intézkedési joga — milyen pozíciót szerez magának, mindig külső fellépésétől függ. Egy német író ezen testületről mondja, hogy közegészségügyi insufficienciában szenvednek. Sajnos, hogy éppen a leghivatottabb községek, az orvosok hatáskörébe olya szűk, hogy alig tudnak érvényesíteni s hogy éppen a községi eljárással, a járványbizottság kezében van a végrehajtás hatalma, míg a szakközeg, az orvos tisztán consultatív szerepre kárhozott. Pedig nyilvánvaló, hogy a járványbizottság szerepe legfeljebb a szűkebb körű segélyadásra szorítkozhatik és a járvány észszerű előlérése, szakszerű leközdésében csak az orvosok vehetnek részt. S meg a magasabb műveltséggel bíró törvényhatóságok községei, akik intézkedési joggal ruházták fel, sem felelhetnek meg hiányos orvosi ismeretek miatt a kitűzött feladatnak.

Hazánk hatósági községei csak consultatív és ellenőrző községek, minden valamire való befolyás nélkül. A törvények néhány pontban felsorolják ugyan működési körüket, de minden szolgálati szabályzat hiány. Hogy az utóbbi években javultak egészségügyi állapotaink, tisztán a belügyminiszterium egészségügyi osztályának köszönhető, mely fáradságot nem kímélve, igyekszik modern színvonalra emelni egészségügyi adminisztrációkat is. Csak hogy sajna, egyrészt a köznépi műveltségének alacsony foka, másrészt a helytelen egészségügyi közigazgatási rendszer, melynek folytán az összes egészségügyi intézkedések és végrehajtások a nem orvosok kezébe tételtek le, a hatósági és községi orvosok rossz dotálása, melynek folytán a törvényhatóságok paratlan indolenciája, melynek folytán sok megye az 1876. XIV. t. c. kötelező intézkedése dacára husz év után sem hozott egészségügyi szabályrendeletet, hanem melegegdedt ad hoc hozott és legfeljebb egyes bérdekseket illető rendeletekkel, a kormány legszebb intencióit is meghusitják.

Kétszeres feladatunk tehát nekünk orvosoknak társadalmi uton minden eszközt megragadni, hogy legalább a község műveltebb részét a közegészségügy eszmeinek megnyerjük és ennek tudatába ezeket átvi- gyük; mert ha egyszer a közegészség vívmányai a köz- tudatba mennek át, remélhetjük csak állapotaink roba- nos javulását; ami pedig a nemzet nagyrészt, a köz- nepet illeti, annak első sorban iskolák kellene, addig pedig amíg intelligenciája nem emelkedett, a közegész- ségi intézkedések végrehajtásánál rendőri, parancsoló eljárás.

Hiszem érdemes, hogy a nagy járványok elleni küzdelemben az állam, a hatóság első sorban a lakos- ságra szorul, melynek segítése, odaadó működése nélkül csak hiányosan teljesítheti feladatát a hatósági közeg. S minthogy a nemzet zöme ma nem érzi szük- ségét, hogy százezrekre menő emberélet-vesztésének új, modern egészségügyi intézmények által utját állja, és az államhatalom összes törvényhatóságainak indolenciájával nem tud megküzdni; ráok nézve magya- rokra nagy szerencse volna egy nagy kolerajárvány kitörése, mely a nemzetet alettségéből felzárna, mint ez Angliában történt, ahol azóta a közszellem és hatóságok vallatva működnek hazájuk lakosságának jólétén és sikerrel küzdi a legveszedelmesebb ellenségeiket — a fertőző betegségeket és járványait.

Korcsolya-bál.

Szombaton, február hó 27-én.

Mesés szépen sikerült. A bál-terem képe ezer szín- ben ragyogott és a villamos csillárak fénye besugározta a fehér, kék, róza, mindenféle színekbe öltözött hölgy- csoportokat és a frakkos fehérruhás férfisereget. Nem győztünk betelni a festői látványval.

Öröm volt végig nézni azt a gyönyörű hölgykö- zönységet, mely a baltermet és a sátrakat belepette és ékesítette, mely még hajnalban is kintülő kedvvel és fáradhatatlanul urázta a táncot. A balterem délszaki nő- vénnyekkel és korcsolyajelvényekkel igen ügyesen, izlé- sesen és szépen volt feldiszipve.

Az óriási karzat alja egy imitált jégbarlang csillogó képét mutatta, melynek ragyogását megcsokszorozta a villamos csillárak fénye. A terem falain végig zöldelő tuják lehelték a fenyves erdők kábitó illatát és az ágak között mindenféle Halifax ezüstös szerszámait csil- logtak elé.

A pazarul díszített sátrakban nyüzsgött a tömeg és csak mikor a tánc kezdetét vette, lehetett ott mozogni, hűsítőkhöz jutni.

A háziasszonyok és a segítségükre kivonult kisasszonyok alig győzték a kiszolgálást, a melynek minden tekintetben leküzdő szíveséggel, bájjal és előzékenységgel feleltek meg.

A közönség óriási érdeklődését mi sem jellemzi jobban, mint hogy alig 8 óra után már telve voltak egy táncterem, mint a melléképületek. Az elite-bálak szokásos feszességének nyoma sem volt, kedélyes vidám hangulat uralkodott.

A balteremben ép úgy, mint a sátrakban minden- felé és mindenütt a pezsgő jókedv hullámai árasztották el a kedélyeket és ennek szívesen viselt édes terhe alatt mindenki mulatott és vigadott. Az általános vígság árasztott el mindenkit és ez volt a korcsolya-bál rend- kívülli sikerének titka.

A mulatság az erkölcsi siker mellett szép hasznót is hozott a korcsolyázó egyletnek, mint halljuk a tiszta jövedelem az ötszáz forintot meghaladja.

A szünőrá alatt tombola volt a közönség nagy érdeklődése mellett. Mindenki feszülten leste, várta a szerencse kerekéből kikerülő számokat. A kik nyertek, szép emléket vittek magukkal, hisz a tombolának ugy- szólván minden egyes darabja szép és értékes volt.

A siker a rendezőseget illeti, melynek minden egyes tagja ügyesrettel és kitartó munkával ideje és ereje jó részét a korcsolya-bálnak szentelte.

A mulatság díszes közönsége elismeréssel adózott a buzgó rendezősegek, mely ilyen előkelő társaságot tudott összehozni.

A hangulat egész éjjelen át kintülő volt, hisz min- denki jó kedvet hozott és vitt baba magával.

Jég hiányában a balterem parkettjén adott tehát ez idényben a zombori korcsolyázó egylet élvezetes életjét magáról, amelyre mindenki sokáig örömmel fog visszaemlékezni.

Rendőri sikerek.

Az egész országban nagy szenzációt keltett az a vakmerő rablógylósság, mely a múlt héten a főváros egyik népes helyén, a népszínház-utcában lefolyt. Az áldozat egy ékszerész, Haasz Wolf, kit gyilkosa az est beálltával meggyilkolt s aztan kirabolt.

A fővárosi rendőrség, mely a gyilkosságról azonnal értesült, lázas tevékenységet fejtett ki, hogy a gyilkost kézrekerítse, de haszatlan. A fővárosi sajtó már élesen kikelt a rendőrség ellen, mely az utóbbi időben történt gyilkosságok tetteseit nem tudta kézrekeríteni, midőn váratlanul Zomborban dr. Nicolits György tb. főkapitány, a népszínház-utcai rablógylósság elfogta. Dr. Nicolits, kit eddig is mint leleményes, rendkívül erélyes és ügyes rendőrt ismertünk, e tényével az ország legelső rendő- rkapitányai közé jutott.

Penteken délután 2 órakor kapta a szabadkai rendőrségtől a táviratot, mely szerint a népszínház-utcai rablógylóssággal egy szerbiai katona-szökevény gya- nusították. Erre, kiindulva abból a föltevésből, ha a tettes szerbiai s városunkat érinti, okvetlenül érintkezni fog földieivel. Ennek következtében magához rendelt az összes szerbiai cukorka-árusokat, az ugynevezett alvókat s tölték kérdézőkötött a gyilkos felől. Az egyik, Jakovlevy Mihály ráismert az előadott szemlé- leírásra s megjegyezte, hogy hasonló egyen ma nála volt s aranygyűrűt kínálta neki. Erre Nicolits azonnal kocsiba illette maga mellé s sorra kezdte kutatni mind- azokat a korcsomákat, melyekben remélte, hogy meg- fordult a gyilkos. Miután ekközben az idő már fél 4 re járt, nehogy a gyilkos a vasutal elmeneküljön, kihaj- tatott a pályaudvarra. Amint a III. osztályú váróterem- letek, Jakovlevyit azonnal megismerte a keresett gonosztervöt. Nicolits erre azonnal vallatára fogta kilete iránt, midőn is az elfogott beismerte, hogy ő a keresett fővárosi rablógylósság. Nicolits erre azonnal megvasaltatta s behozta a rendőrséghez.

A szerencsés fogásnak híre már ekkor köztudo- mású lett s a városba előtt egész tömeg várta a gyilkost. A vallatás alkalmával kiderült, hogy a gyilkos Tanackovits Szava, szerbiai, kragojevaci 22 éves ko- vacslegény. Budapestre — állítása szerint — hat nap előtt került s miután munkát sehol sem kapott, az éhség rávette, hogy gyilkoljon. Midőn Haasz Wolfot meggyil- kolta, vonatra ült s Szabadkára utazott; ott töltött egy napot, eladván öt gyűrűt és három órát. Zomborba esütöttökön a délutáni vonattal jött s innen Vukovarra akart utazni. Megmozdítván, nála találtott az elrab- lott ékszeréből 57 arany gyűrű, 1 ezüst óra és 1 kar- perec. Munkakönyvének tanúsága szerint Magyarorszá- gon Nagy-Beeskereken és Szabadkán is dolgozott. Atyja Belgrádban kintéltyes nyomdatulajdonos. Vallomása után Nicolits a gyilkost a bűnlelkekkel együtt azonnal a kir. ügyészséghez átkísérte. Még az este számosan keresték föl Nicolitsot hivatalában és lakásán, hogy a szerencsés fogás fölött elismerésüket fejezzék ki. Itt megjegyeztük, hogy téves és valótlan némely lapnak ama közlése, hogy Nicolitsot valami Spitzer ügynök, vagy Spira cu- korarús vezette nyomra. Tanackovits elfogatása kizá- rólag Nicolits leleményességének köszönhető.

Nem kevésbé volt szerencsés napja dr. Nicolitsnak másnap, szombaton, midőn a Frey- és Schick-féle üzletek betörőjét elfogta. Lapunk olvasóinak még emlékeztetnem van az a vakmerő betörés, mit ismeretlen tettesek mint- egy hónap előtt Frey Imre és Schick Rezső ékszerészek- nél elkövettek. Ugyanis esti 7 órakor az illető üzlet- tulajdonosok jelenlétében valaki betörte a kirakatot és tolvaj szamosan üzöbe vették, de elfogni nem tudták. Dr. Nicolitsnak gyanuja azonnal valami Strangarits József nevű 22 éves suhanera irányult, kit egy vaskeres- kedő látott abban az időben a Frey-féle üzlet irányában zolván, szabadon bocsátott. Ez egy szer kikerült tehát a kelepceből, de dr. Nicolits folyton szemmel kísérte. Szombaton Puskás Ágoston építész a rendőrségnél föl- jelentést tett Strangarits József ellen család miatt, hogy

nevezett 40,000 drb téglát vett Speizer téglagyárostól nevére s azt olcsó pénzen Kovákovits Pálnak, a Wage- mann-féle téglaház égető-mesterének és Payerle Nán- dornak eladta. Nicolits azonnal megkezdte a nyom- oztást, újra letartóztatta Strangaritsot s miután a Puskás-féle családi ügyben beismerésben volt, újra kezdte a Frey és Schick-féle betörésről vallatni. Lát- ván Nicolits, hogy keresztkérdései zavarba és ellen- mondásba hozzák, a bizonyítékok sulya alatt vallani kezdett. Beismerte, hogy Frey Imréné és Schick Re- zsonél a kirakatokat ő terle föl, az előbbiét 1, az utó- btiét 2 órát tolvajolván el. Az órákat a róm. katolikus kistemető árkaiba dugta. Erre Nicolits túzóltó-szivattyu- val a kérdéses árok vizének egy részét kiszivattyuztat- ván, csakhamar előkerültek a lopott tárgyak. Stranga- ritsot vallomása után azonnal átadták a kir. ügyészségnek.

Dr. Nicolits György tb. főkapitány e két újabb sikerrel ismét szaporította rendőri sikereinek számát.

Ujdonságok.

A bajai plébános kitüntetése. Ófelsége a király bajnai Vojnits Dániel bajai plébánosnak az ábráni vagy ábrahám címzetes apátságot adományozta.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Vaikó Pál újdéki kir. törvényszéki bírót a szegedi kir. ítélő-tá- bálhoz elnöki titkárrá nevezte ki.

Kinevezés. A zombori kir. törvényszékhez a harmadik horvát-szerb tolmási állásra dr. Bugarszky Koszta ügyvédjelölt nevezetett ki.

A titeli takarékpénztár új igazgatója. A titeli I-ső takarékpénztár február hó 24-én rendes évi közgyűlést tartott, mely alkalommal Miklusevicz Milos nagybirtokost s rétkelő bizottsági alelnököt nagy lel- kesedéssel egyhangulag vezérigazgatóvá választotta meg.

Tiszteletbeli tagok. A zombori sport egylet a legutóbb megtartott közgyűlésén vármegyei ország- gyűlési képviselői tiszteletbeli tagjaivá választotta meg.

Pályázat. Pályázat van hirdelve a szabadkai kir. járásbírósnágnál albirói állásra.

Pályázat. Pályázat van hirdelve az újdéki törvényszéknél aljegyzői állásra.

Eljegyzés. Keleti Dezso, cs. és kir. százados, a 23-ik gyalogezred zombori zászlóaljánál, eljegyezte Babics Adél kisasszonyt, Babics Miklós nyug. cs. és kir. őrnagy leányát.

A dalárda közgyűlése. A zombori kaszinó- egyleti dalárda vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlést a tagok élénk részvétele mellett. Pribil Ernő elnöknek a dalárda múlt évi működéséről szóló jelentését a tagok lelkes üdvözléssel vették tudom- másul. A múlt évi számadásokra vonatkozólag a fel- mentvényt megadták s egyuttal megállapították a folyó évi költségvetést. Majd azután megválasztották az új tisztkart; elnöké újlag egyhangu lelkesedéssel Pribil Ernő vármegyei főügyész, a dalárda érdelemű eddigi elnökét választották meg. A többi tisztviseleti állásokra, továbbá a választmányba és számvizsgáló bizottságba beválasztottak: alelnök Popovits Sebő, titkár Ferencsik Lajos, pénztárnok Husveth Károly, zeneműtáros Fodor Mihály, szertáros Szigeti István; választmányi tagok Kelő Mór, Travnyik Béla, Csarsch Sándor, Bárczy Iván, Rácz Soma, Baumann Nándor, Walter Nándor, Buják József, Trischler Károly és Muzsik István; a számviz- gáló bizottság tagjai Késmárky Endre, Jorgovits Döme és Feuernann Manó.

A „Sport-egylet“ közgyűlése. A zombori sport-egylet február hó 22-én tartotta meg évi rendes köz- gyűlést. Az új tisztkart tagjaival megválasztottak: elnök szigetly Györfly Géza, alelnök Raiz Lajos, titkár dr. Szakács Nándor, pénztárnok Zottományi Mihály, szer- tárnok Juba Adolf, ügyész dr. Czvetkovits Péter, orvos dr. Duchon János, választmányi tagok: dr. Alföldy Árpád, dr. Csernus Pál, Fernbach Antal, Fernbach Bálint, dr. Kesserű Lajos, ifj. Gerencsér László, Bosznay Deszö, dr. Tatics Péter, dr. Sajtos Samu, Kloyber Lajos, dr. Zakó István, Nikolics Kornél, póttagok: Bittermann Sándor, dr. Thurszky Zsigmond, dr. Budaj Pál, Tarcazy István, számvizsgáló bizottság: dr. Buják József, Blu- menthal Miklós, Dömötör Aladár.

A túzóltó-bál jövedelme. A zombori ön- kéntes túzóltó-egyesület minapi mulatsága igen szép jövedelmet eredményezett. A teljes átnézet szempontjáb- ból im közöljük az egyleti pénztárnok kimutatását: Bevétel: Belépő-jegyekért 522 frt. Felülfizetésekből 134 frt 70 kr. Ételek megváltásából 431 frt. Eladott ételek és italokért 451 frt 56 kr. Thea és kávéért 75 frt. Pezsgőért 316 frt. Cukrászterményekért 137 frt. Sziva- rokért 72 frt 80 kr. A megmaradt és az órtányán köz- árverésen eladott különböző cikkeikért befolyt 64 frt 52 kr. Összes bevétel 2204 frt 58 kr. — Kiadás: Honvéd zenekarnak 52 frt 92 kr. Herzenberger Sándor zene- karának 15 frt. Pezsgőért 254 frt 20 kr. Bor, sör és ásványvizekért 314 frt 09 kr. Cukrászok s süteményekért 67 frt 60 kr. Szivarokért 27 frt 01 kr. A terem és mellék- helyiségeknek tartandóságáért 160 frt. Diszítésért 106 frt 13 kr. Ételekért 36 frt 90 kr. Kölesünkért eszközökérti kárterítés 34 frt 81 kr. Fuvarkért 36 frt 51 kr. Rend- őrok és felszolgáló legényeknek 16 frt. Szakácsné, szol- gák és napszámásoknak 49 frt 04 kr. Vegyes kiadások 34 frt 31 kr. Bélyeg a vigalmi engedélyre 1 frt. Összes kiadás 1211 frt 72 kr. Levonva a kiadást a 2204 frt 58 kr bevételből, pénztármaradvány 992 frt 86 kr, azaz: kilencszázkilencvenkét forint 86 kr. Bitter- mann Nándor, egyleti pénztárnok. Láttam: Czeder János, főparancsnok.

Gyászhir. Apatini Fernbach Magduskának, Fern- bach Péter leánykájának temetése szombaton d. e. ment- vége. A kis holttestet a gyászháznál nagyszámu gyászoló közönség jelenlétében beszentelték, beszentelés után Apatinba szállították s ott a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. — A család a következő gyászjelentést adta ki: Apatini Fernbach Péter és neje született kam- jonkai Szemző Erzsébet a saját, valamint gyermekei Anna és Péter nevében a legmélyebb fájdalommal tudat- ják, hogy szeretett kis leánykájuk illetve testvérkéjük Magduska folyó hó 26-án reggeli 5 órakor életének 9-ik- hetében jobblétre szendertült. A szeretett gyermek földi maradványai folyó hó 27-én délelőtt 11 órakor fognak a bánatos szülők lakásán beszenteltetni, onán Apatinba szállítva délután 3 órakor a családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. Zombor, 1897. évi február hó 26-án. Legyen nyugalma csendes! Emléke áldott!

Március 15. Zomborban. A zombori polgárság ez évben is megtűnne március idusát, még pedig sokkal fényesebben, mint eddig. Mint értesültünk, március 14-én este a színházban lesz az ünnepély. Az ünnepi szavaltat és beszédet kivül egy hazafias darab előadása is emelni fogja a nagy nap emlékének a fényét. Az ünnepély után az „Elefánt” szállodában bankett lesz.

Műkedvelői előadás. A zombori kaszinó-egyleti dalárda — mint értesültünk — március hó 20-án műkedvelői előadást rendez.

Bobóc-estély. A kaszinó-egyleti dalárda mai bobóc-estélyére nagyban készülődik a mulatni vágyó közönség. A hölgyek ez uton is felkértenek, hogy a tűzoltó bál pirok rubában sziveskedjenek megjelenni.

Apponyi Albert üdvözlése. A zombori nemzeti párt végrehajtó bizottsága Apponyi Albert grófhoz a tegnapi megtartott esküvője alkalmából meleg hangú üdvözlő iratot intézett.

Jótekonyság. A stózi gyógyfürdő területén építendő kápolna költségeihez Fejér Gyula apát-plébános 50 frttal járult hozzá. Ezen jótét nem szorul dicséretre.

Esküvő. Pálffy Boldizsár, a zombor-bajai szintársulat tagja szombaton délután esküdött örök hűségért Ripcő Hermina kisasszonynak, Ripcő róm. kath. kántor leányának.

Gyászmise. A korán elhunyt bajsi Vojnits Imre lelke üdvéért február hó 26-án pénteken d. e. 10 órakor Szabadkán a szent ferenciek templomában engesztelő gyászmise volt, melyen — a családtagokon kivül — nagyszámu közönség vett részt.

Halálozás. Özvegy dr. Wolf Károlyné született Esztergamy Mária február hó 27-én életének 55. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután ment végbe általános részvét mellett. A család a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak a saját, valamint számos rokonai nevében is a legmélyebb fájdalommal tudatják, hogy szeretett leánya, illetve édes anyjuk, nagyanyjuk és testvére özvegy dr. Wolf Károlyné szül. Esztergamy Mária folyó évi február hó 27-én reggeli fel 5 órakor életének 55. évében jobblétre szendertült. A megboldogult földi maradványai folyó évi február hó 28-án délután 4 órakor fognak a gyászházban (zöldfa-utca 348. sz.) beszenteltetni és a szent Rókus sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise-áldozat pedig folyó évi március hó 9-én délelőtt 9 órakor fog a helybeli r. kath. templomban a Mindenhatóknak bemutatattatni. Zombor, 1897. évi február hó 27-én. Béke hamvainak! Özv. Esztergamy Istváné edesanyja. Wolf Etelka férj. Balázs Ernőné, Wolf Mari férj. Szeghő Fülöp, Wolf Ida, leányai. Szauerborn Jánosné szül. Esztergamy Franciska, nővére. Balázs Ernő, Szeghő Fülöp, vejei. Balázs Etelka és Angela, Szeghő Margit és Pista, unokái.

Felülfizetések. A csantavéri kereskedők február hó 25-én egy erkölcsi mint anyagi tekintetben fényesen sikerült jótékonycélú bálát rendeztek. A cél a szegény iskolás gyermekek felruházása volt. Felülfizettek (kiknek a rendezéshez ezuttal is köszönetet mond): Basch Albert 1 frt, Szokola Gyula 1 frt, dr. Gottlieb Ede 1 frt, dr. Békeffy Károly 40 kr, Hajduska Vilmos 70 kr, Földi József 50 kr, Molnár János 50 kr, Grünbaum N. Szabadka 1 frt, Wiener N. Szabadka 50 kr, Goldsmann Gábor 40 kr, Pressburger Kálmán 40 kr, Basch Hermann 40 kr, Jordán Béla 40 kr, ifj. Basch József, Fischl N., Rajky Lipót, Czindery Mihály, Löwy N., Fischer N. 20—20 kr.

Álarcos bál. Az ó-becsei polgári magyar dalkör március 2-án álarcos bált rendez.

Gyilkosság. A bács-almási szolgabíróshoz a napokban jelentés érkezett, hogy a jankováci szőlők között Farkas Antal 63 éves jómódu jankováci földmivest halva találták. A bíróság az orvossal rögtön kiment a helyszínre. A hullán kúllerőszak nyomai láthatók s így valószínű, hogy Farkast, ki egészséges ember volt, meggyilkolták. A gyilkosság gyanúja egy Somogyi Márton nevű, szintén jankováci emberre irányul, ki a gyilkosság napján reggel együtt ment vele a szőlőbe. Ez a Somogyi egy perében arra akarta kapacitálni Farkast, hogy tanuskodjon érdekében. Somogyit a csendőrök elfogták és Bács-Almásra kísérték.

Elégtétel a patriárkának. Tegnapi, hétfőn tartotta meg a zombori kir. törvényszék Brankovits patriárkának dr. Gruits János elleni ügyében a végtárgyalást. A végtárgyalás aránylag rövid ideig tartott s a törvényszék meghozta ítéletét, a mely teljes elégtétellel szolgál a méltatlanul meghurcolt patriárkának. A törvényszék a bizonyítást nem engedte vádlottnak meg; e határozat ellen egy a vádlott, mint pedig védője semmiségi panaszt jelentettek be. Vádlott dr. Gruits János 3 havi fogházra és 200 frt pénzbüntetésre ítéltetett.

Hymen. Dulich A. Jenő szabadkai városi főjegyző február hó 26-án váltott jegyet Vass Luiza kisasszonnyal, néhai Vass János volt szabadkai városi adótitisz leányával.

Esküvő. Baró Braun Oszkár cs. és kir. tartalékos huszár főhadnagy f. hó 27-én, szombaton d. e. 10 órakor esküdött örök hűségért Leovits Jenda kisasszonynak, Leovits Simon szabadkai kir. közjegyző leányának.

Harcias asszony. Zentáról írják: Mészáros János rendőr kíséretében Kovács Péter közs. végrehajtó látogatást tett Tassi Jánosnál valami lakbérhátraleki foglalás ügyében. Tassiné gorombán fogadta a hivatalos kiküldötteket, szidta őket csunya módon, de az bizony nem fogott rajtuk, csak végezték a dolgukat szó nélkül tovább. Mikor az asszony látta szidalmainak hatástalan voltát, kést ragadott és megrohanta a két nyugodt férfit. Erre már azok sem vették tréfára a dolgot, harcias állásba helyezkedtek s le akarták fegyverezni a vitéz asszonyt. Mészáros János került a késhez közelebb, Kovács Péter a hátvédet képezte. A rendőr azon hiedelemben, hogy az ellenséget könnyen lefegyverezheti, merészen a kes után kapott, de megjártá, mert az éles kés alapos eret vágott a tenyerén. A vér láttára az asszony heve is lecsillapodott és könyörgésre fogta a dolgot. Azonban elkésztetve, mert vitézkedő magaviseletéért szigorú büntetésben fog részesülni.

Elvesztett 15 forint. Egy szegény leány — Gözer Vida városi kertész cseléde — vasárnap az utcán tizenöt forintot elvesztett. A szegény cselédleány kéri a becsületes megtalálót, hogy az összeget a városi rendőrkapitányságnál átadja sziveskedjék.

Milliók nyereségek. Montekarlóban most sokat beszélnek két oroszról, kik együttvéve nem kevesebb, mint három millió frank erejéig könnyítették meg a híres játékbarlangot. Az egyik mult héten kerek egy

millió frankot zsebelt el a banktól és elég okosan nem játszott tovább, hanem visszavonult Nizzába, ott azonban ismét hatalmas kerítette a játék öröge és magánköriében azt, a mit a banktól ragadott, bakkaratban ismét elkártyázta. Nyert vagyonának romjaival visszament Montekarlóba, hogy a játékbankban próbáljon új szerencsét, de mindene eluszott és még ékszerait is zálogba csapta. Amikor aztán nem volt egy sousja se, az igazgatósághoz fordult, hogy adják meg neki a szokásos utiköltséget. De szerencséje ebben is elhagyta. A bank igazgatósága, a melytől 10,000 frankot kért, azt felelte, hogy egy milliót nyert a banktól és azt másfél játszott el, így csak ötszáz frankot kap, azt is csak azért, hogy a montekarlói katasztrófák számát ne szaporítsa. Sokkal jobban csinálta a dolgot egy másik orosz, ki két millió frankot nyert a trente és quarente játékokban. A szerencsés az egyik milliót bölcse előrelátással azonnal elküldötte bankárjának Pétervárra, a másik millióval pedig nem tilt újra a játékasztalhoz, hanem elment „bejárni a világot” és azóta se látták Montekarlóban. Elutazása előtt azonban fölment bucsuzni az igazgatósághoz, hol mosolyogva megjegyezte, hogy két éven belül bizonyosan visszatér revansot adni a banknak, ha ugyan az oly bőkezűen nyújtott „utazási ösztöndíjat” addig teljesen föl nem használja.

Gyászír. Veprováclról kaptuk a következő sorokat: Fajdalom tölti el az ember szívét mindannyiszor, valahányszor szeretetei közül vissza kell egyet adni az anyaföldnek. Ily mélyen érzett fájdalom tölti el Veprovác közönségét is, mert érdemekben megőszült és alig pár év óta nyugalmazott jegyzőjét, Zányi Józsefet visszaadta annak, a miből teremtett. Érdemekben őszült ő meg, mert hisz sok éven át vezette a közönséget a közgazgatás rögös útján, a melyen sohasem tévesztette szem elől annak jölétét. Paratlan buzgalommal felelt ő meg hivatásának. Lángoló szeretettel csüngött ő egy egységek, mint az egész lakosságon. Főtörökve mindenkor oda irányult, hogy ne csak az egyesek, hanem az összes lakosság óhajai jussanak érvényre. Mult év november havának végén ágyba döntötte őt régi gyomorbetegsége, melyből többé fel sem épült. Önfeláldozással ápolták őt nemeslelkű neje és leánya. Agódommal tudakozódunk naponként a szenvedő hógylétéről, míg végre február hó 13-án övét meg egyszer keblére ölelve, délután fél egy órakor visszaadta lelkét teremtőjének. Áldott legyen a munkában oly gazdag élet emlékezte.

Nevmagyarosítás. A belügyminiszter Gubánits Ferenc vezetéknévének „Gündör”-re kért átváltoztatását engedélyezte.

A telefon és a közigazgatás. A „Budapesti Hírlap” írja: A telefon a közigazgatás terén is mindinkább fontos tényezővé kezd válni. Temesvárról jelenti levelezőnk, hogy a kormány mozgalmat indított a nagyobb megyei törvényhatóságok központjainak, első sorban a járási székhelyekkel s aztán lehetőleg a községekkel is telefon útján való összeköttetésére. Ez a hivatalos érintkezést rendkívül egyszerűsítene és gyorsabbá tenné. Az első ilyen telefon, melyet az állam épít, Torontálban létesül. Székhelye, Nagybecskerek összeköttetést kap a 14 szolgabírói hivattal s azonkivül Pancsova és Nagykikinda városokkal is. A szerkezet olyan lesz, hogy az egyes szolgabírókat esetleg az állami és magántelefon bármely állomásával is össze lehessen kötni, sőt közvetlen kapcsolatuk lesz a szeged—temesvár—budapesti állami vonalhoz. A telefon állami tulajdon s a megye csak hozzájárul a költségekhez. Torontálban már folyik az építés, Temes megye tavaszi közgyűlésén pedig szintén szóba fog kerülni a megyei telefon tervezet.

Két siketnéma házassága. Paragáról írják: Folyó évi február hó 21-én délelőtt 9 órakor megjelentek Bercsényi József, a paragai anyakönyvi kerületnek anyakönyvvezetője előtt Dakics Milos paragai illetőségű siketnéma vőlegény és Dráncics Emilia ópalánkai illetőségű szintén siketnéma menyasszony házasságkötés végett. Tekintettel azon körülményre, hogy sem a vőlegény, sem a menyasszony a tanítézeteszerű jelbeszédben nem járatosak, mert ilyent nem is hallgattak, ennél fogva a törvénynek intenciója szerint egy az ő jelbeszédjükben jártas szakértő s meghitelt tolmács közbenjöttével kötött meg a házasság. A házasság megkötésénél nagyszámu közönség volt jelen.

Leányrablás. Csak egyszer látta Kuzmánovics Száva újvidéki szállási legény a szép Jankovics Lyubica ó-kéri hajadont. Nagyon bele nézhetett fekete bogár szemébe, mert azóta sem tudta elfelejteni a szép Lyubicát. M. hó 23-án Száva, a szerelmes, kocsiján 2 füstvérvél megjelent Ó-Kéren; kilesték, mikor a szülők nincsenek otthon, bementek a háza s a leányzóat kocsira hurcolva, behajtottak Újvidékre. Ma azonban már a törvényszék fogházában ábrándozik a hős az ő szerelméről, mert feljelentették s bizony befogták; a leányt meg hazavitték.

Művészet és irodalom.

A keleti veszedelem. A külpolitikai események iránt érdeklődik ma mindenki. Kréta szigete, a görögöknek a törökökkel való harca a legérdekesebb téma ma. Természetes, hogy a kitűnően szerkesztett „Ország-Világ”-nak e heti száma is írásban és képből ezzel a kérdéssel foglalkozik. Vannak benne képek Kréta szigetéről s első oldalán ott látjuk György görög hercegnek arcképét. Az aktuális képek mellett számos más kép is diszti a füzetet. Novellákat, elbeszéléseket pedig a legkiválóbb magyar írók irtak bele, a kiknek sorában ott látjuk: Várady Antal, Lauka Gusztáv, Colonel, Darvay Kálmán, Hevesi József, Hetényi Béla, Budai László neveit. Az „Ország-Világ” előfizetési ára negyed évre 2 frt. Előfizetési pénzek a kiadóhivatalba: Hold-utca 7. küldendők.

A „Vasárnapi Ujság” február 21-iki száma 25 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Schulek Vilmos” (arcképpel). — „Ulysses” költemény, Zempléni Árpádtól. — Regénytár: „Polgárháború”. Regény. Irtá Rákosi Viktor (Linek Lajos rajzaival). — „Az uszó sziget”. Verne Gyula új regénye (a francia kiadás eredeti rajzaival). — „Schubert Ferenc” (arcképpel), Vayktól. — „Magyar feltalálók és technikusok”. — „Görög zavargások” (képekkel, Athénből és Kréta szigetéről). — „A görög királyi család” (6 arcképpel, athéni fényképek után). — „Kréta sziget” (képpel és térképpel). — „Melanchthon Fülöp emlékezete” (képekkel). — „Az isaszegi csata emléke” (képpel, az isaszegi honvédelmek

tervrajza után). — „A Kisfaludy-színház Ó-Budán” (képpel). — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyed évre 2 frt, a „Politikai Ujdonságok”-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest, IV., egyetem-u. 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, fél évre csak 1 frt 20 kr.

Echegaraynak, az európai híru szinpadokat uraló spanyol drámaírónak nálunk is színre került hatalmas drámáját Marianát hozza az Ólcsó Könyvtár legújabb (372.) száma. A dráma nagy költői értéket már színre kerültek is elismerték kritikusa. A szenvedély hatalmas ereje szólal meg alakjaikban, érdekesen, szinte igaztalan lefolyó jeleneteiben. Az érzések ellenállhatatlanul ragadnak magukkal s nem tudjuk mit csodáljunk jobban: a nagy drámai erőt, melylyel az író fölépítette cselekvényét, vagy párbeszédeinek finom, kifejező voltát-e? A modern társadalom nagy problémái mozgó alakjai az ő drámáinak egy-egy hatalmas szenvedély megragadó rajzában. S ha a szinpadon látva ellenállhatlanul erövel vonzanak, olvasván, még jobban élvezzük. Teljes lesz a mű értéke előtünk akkor, ha mielőtt szinpadon látjuk, előlvassuk. A magyar fordítás, mely Szalai Emil munkája, teljesen rászolgál a dicséretre. Jól folyó magyarságában igaz értékökben érvényesülnek a mű költői szépségei. A csinos formájú könyv ára 30 kr.

Színház.

A gyerekasszony.

Csütörtök, február 25.

Népszínmű 3 felvonásban. Irtá ifj. Bokor József. A szezon vége felé jár és a közönség érdeklődése a színház iránt nagyon megesappant. Majdnem minden este tres a ház, de azok a kevesek, a kik ellátogattak, sikerült színházi estének voltak tanúi és élvezői.

A gyerekasszony címszerepében (Borcsa) Lipcaey Józsika kiváló alakítást mutatott be, ki ezzel szép bizonyítást adott kiváló tehetségének. A közönség a nyílt színen is zajos tapsaival tüntette ki.

A többi szereplők is versengve idézték elő a legértékesebb hatást.

t. k.

Az államtitkár.

Péntek, február 26.

Vigjáték 3 felvonásban. Irtá Bisson. Ezen hírneves vigjáték iránt, dacára annak, hogy nálunk először került színre, a közönség nagyon gyéren érdeklődött. Az előadás minden esetre tésztében padso-rokat érdemelt volna, habár egyes részleteiben hagyott is fenn némi kívánni valót. De az ily rendkívül finom arnyalatu darabnál nem vonhat le sokat az összbonyomlás méltányos megítélésénél.

Palágyit (De la Mare) a címszerepben kell első sorban a szereplők közül kiemelni, ki találó vonásokkal tudta az államtitkár megleveníteni és mindvégig mélyebb tanulmányra való ábrázolást nyújtott, mely művészi tekintetben is figyelemre méltónak bizonyult.

Kápolnai Irén (Suzanne) ismét egyikét legjobb szerepeinek ábrázolta és kiváló művészi játékával partnerjével együtt a nyílt színen is sok tapost kapott, ugy V. Takács Mariska (Gilberte) is, ki tude megjelenésével és temperamentumos játékával tünt ki.

Kemény (Laulberten), Ferenczi (Bouquet), Rátkai (Lardilac), Kömley (Brunel) tetszetős részt vettek az összjátékban, mely eleinte kissé ingadozott ugyan, de később elismerésre méltónak bizonyult és ezt a közönség a felvonások végén fölhangozó tetszésnyilvánításokban kellőképpen méltányolta is.

t. k.

A vigécek.

Szombat, február 27.

Énekes bohózat 3 felvonásban Irtá Kövesi Albert. A vigécek ötödször mulattatták a közönséget általános elterjedt mókáikkal és énekükkel.

t. k.

A búbos pacsrta.

Vasárnap, február 28.

Énekes színmű 3 felvonásban. Irtá Wildenbruch. Kömleyné Tarnay Leonát a zombori közönség mindig nagyon szerette. E szeretetének és a művésznő iránti igaz elismerésének adta most is tanuilejt, midőn jutalomjátéka alkalmából zsufolásig megtölté a színházat és az egész estén át zajos tapsokkal és kihívásokkal tüntette ki. Midőn az első felvonásban a színen megjelent, énekét nem fejezhette be a felzúgó tapsoktól és éljenektől, amely alatt felnyújtott neki tisztelői ajándékul egy szép virágasztalkát és többféle ékszerket. A jutalmazott és kitétetett alig tudott szóhoz jutni a meghatottságtól, de később belemelegedett szerepébe és azt mindvégig bravurral játszotta meg.

V. Takács Mari (Juliana) is igen ügyesen és szépen játszotta el szerepét.

Palágyi (Hermann), Kemény (Langenthal) és Kömlei (Schmalenbach) valóságos kabinet alakokat mutattak be. Utóbbi igen sikerült maszkbában élénken emlékeztetett egy alföldi szocialista vezérre.

Az előadás kitűnően folyt le, az összjáték kiváló, a rendezés kitűnő volt és a közönség tüntető tapsai között gárdult le e szezonban utoljára a függöny.

És ezzel megszűnt a kritikusok szerepe is. Letesz-szük tehát a tollat — én és kritikus társam — azon tisztá öntudattal, hogy színházi közleményeinkben mindenkor az ügy iránti szeretet vezérelt. Az érdekesnek odanyújtottuk az elismerés virágait, aki pedig ezekre nem szolgált rá, ha meg is mondtuk meggyőződéssel alapuló véleményünket, a jogos szigorúságot mindig enyhítette a jóakarát.

Elbucsztak a szinpadtól, melyre tehetségeiket, tanulmányaikat és buzgalmaikat a színész lelkesedésével, reményeivel, bizalmával és odaadásával vitték, nem káprázattva az elismeréstől, nem is csüggedve a gáncsoktól.

A búcsu ne gátolja őket abban, hogy a zombori közönségre és kritikusaikra szívesen emlékezzenek vissza, mint művészi utjokban előhaladásuk egyik állomására és érdemeiké kézz elismerőire.

Thalia vándormadarai isten veletek.

t. k.

